

ת"פ 3029/05 - מדינת ישראל נגד אסעד ח'טיב

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 19-05-2029 מדינת ישראל נ' שלבאה ואח'

לפני כבוד השופט עללא מסארווה
המאשימה מדינת ישראל
ע"י הגברת רעות בלום
נגד

הנאשמים אסעד ח'טיב
ע"י ב"כ עו"ד אמר מורשת

גזר דין מתוקן לנואם 2

(גזר דין מותקן בהתאם להחלטתי מיום 22.6.15)

הנאשם הורשע על בסיס הודהתו בעובדות כתוב אישום מותקן ובמסגרת הסכמה דיןית, בעבירה של **గריםמת מוות ברשלנות לפי סעיף 304 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977** (להלן - "החוק").

בהתאם לעובדות, במקרים הרלוונטיים ביצעה חברת "שמי אשקלונית" עבודות בניה במסגרת פרויקט בניין המגורים ברחוב קהילת ורשה 31 בתל אביב, ושימשה כ"מבצעת בניה" באתר. באותה עת, נאשם 1 שמש כמנהל עבודה באתר, ונאשם 2 (להלן: **הנאשם**) שימש כאחת וכעניבן מוסמך והמנוה הועסקת על-ידי המבצעת בעבודות טפסנות באתר.

בתאריך **17.10.29** בשעה 12:00 לערך, ביקשו העובדים המנאשם לפנות ממפלס 2 באתר הבניה, פסולת בניין שהוכנסה לתוך שק ענק (בלה). הנאשם, קשר את ארבע רצועות הבלה למען השרשרת בעגורן הצריח באתר, בעודו שנאשם 1 לא נכח במקום. לאחר מכן, אותה הנאשם לעגורנאי, להרים את הבלה ולפנוט אותה. כאשר העגורנאי את הבלה, נקרו עוצותיה, נשmeta מהעגורן ונפלה לעבר המנווה. הבלה פגעה בראשו וגוףיו וגרמה למותו.

בהתאם להסכמה הצדדים, עניינו של הנאשם הופנה לשירות המבחן לצורך בחינת האפשרות לבטל הרשותה. התביעה הצהירה מראש כי עמדתה להוורת הרשותה על כנה ולעונש של מאסר בעבודות שירות, פיצוי וקנס, וההגנה חופשית בטיעוניה.

פסקيري שירות המבחן

מתוך שירות המבחן מיום **21.12.31**, עולה כי הנאשם בן 48, תושב יפיע, נשוי ואב 2 ילדים. עובד כאחת בשינוע מטענים בחברת "א.מ. יעדים להנדסה".

עמוד 1

שירות המבחן ציין כי הנאשם של שימוש בחמורים פסикו-אקטיביים במהלך חייו. עוד מצין כי לחובתו של הנאשם אין הרשות קודמות.

בהתיחסות הנאשם לאירוע, התקשה לקחת אחריות מלאה ונטה להשילר את האחריות על גורמים חיצוניים. עוד עלה מהתייחסותו כי התקשה להפנים את החומרה והנזק הקטלני שנגרם למנוח ומבצע מינימלית לחומרת האירוע. בנוסף, מתגלים פערים בדיווחו של הנאשם את האירוע מתוך התגוננות, תוך שימוש באמצעותות. הנאשם לא ביטא רצון להשתלב בהליך טיפול כלשהו ושלל נזקקות טיפולית.

שירות המבחן מדווח כי הנאשם נעדר דפוסים אנטי-סוציאליים, ומחזק תפיסות פרו-חברתיות. הנאשם מגלה תפקוד תקין ויצרני.

שירות המבחן ציין כי אין אפשרות לבוא בהמלצת טיפולית או שיקומית בעניינו של הנאשם.

חוות דעת ממונה

ביום 12.4.22 הוגשה חוות דעת מטעם הממונה על עבודות שירות וממנה עלה כי הנאשם נמצא מתאים לריצוי עונש מאסר בעבודות שירות.

טענות מצדדים:

ב' כ המאשימה עתרה להשית על הנאשם 9 חודשים מאסר שירות וירצוי בעבודות שירות, קנס ופיצוי ממשמעותי.

התביעה הגישה לעיוני עמדת קורבן העבירה בשם ליאנא, אלמנתו של אشرف תלין ז"ל. אלמנתו של אشرف בבקשת שלא לבטל את הרשעתם של הנאשמים, אף גילתה דעתה שעל האשמים במוות בעל "לשכת בכלא", שכן ניתן היה למנוע את המוות לו היו הנאשמים מקפידים על הכללים. היא הסבירה שבעלת נרג בגיל צעיר כשהוא מותיר מאחורי שלווה יתומים. ליאנא תיארה את הצער העמוק בו היא שרויה וחשושותיה מהעתיד ומקשי גידול הילדים בהעדר דמות אב. ליאנא תיארה את המשפחה הצעירה כמשפחה מאושרת בה תפס אشرف תפקיד חשוב והוא היה קשור לילדים שהיו קשורים אליו במידה דומה. ליאנא עמדה על הנזקים הממשיים, הקשי הכלכלי, התלות באחרים כדי להביא אוכל הביתה.

בסיכום דבריה הוסיף ליאנא: "...והם צריכים להיענש על כך ולשבט בכלא. רק ככה אנשים ידעו להזהר בעבודה ואולי אסون קשה כמו שקרה לי ולמשפחה שלי לא יקרה לאחרים".

ב' הנאשם עתר למאסר לתקופה קצרה בעבודות שירות תוך שהדגיש את הפגיעה שבאונש שיוטל על הנאשם עליו.

ה הנאשם בדברו האחרן: הביע צער עמוק על מותו של המנוח שהיה חברו.

דין והכרעה:

מתחם העונש ההולם:

בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, יש לקבוע, בטרם קביעת העונש המתאים, (בגין כל אחד מהαιורעים), מתחם עונש הולם למשעה העבירה בהתאם לעקרון הילימה ותוך התחשבות במידת הפגיעה בערך החברתי, במדיניות העונשה הנהוגה ובנסיבות הקשורות ביצוע העבירה.

הערלים החברתיים המוגנים אשר נפגעו במקרה דנן הם קדושת החיים וחסיבות ההקפה על כללי הבטיחות בעבודה לצורך שמירה על שלמות גופם של העובדים ושל הציבור בכללותם.

לנוכח הPUR המצומצם בעתרית הצדדים, שניהם טענו למאסר בפועל שיכול שרוצה בעבודות שירות, כאשר המחלוקת ביניהם הצטטמה לאורך התקופה, יש לראות בהסכם בין הצדדים כתיעון בנסיבות "טווה עונשה" מוסכם. לפיה ההחלטה, גם בטיעון לעונש בגין טווה עונשה בית המשפט איננו פטור מדין לפי תיקון 113 לחוק העונשין.

העונשה הנהוגת

לנוכח ריבוי מקרי תאונות העבודה הקטלניות בשנים האחרונות, תאונות שפוגעות בעיקר בשכבות מוחלשות בחברה, נכון לנוקוט בגישה מחמירה בשלב העונש. גישה זו מחייבת שkeitת הטלת עונשי מאסר בפועל בגין סORG ובריח, כדי לסתה ביטוי לעקרון קדושת החיים, וכך להעניק הגנה לעובדים החשופים לסכנות.

במקרה שלפנינו, עתירת התביעה היא לעונש מאסר שיכול שרוצה בעבודות שירות. עתירה זו עולה בקנה אחד עם העונשה הנהוגת ויש בה התחשבות בשיקולים שונים, ראייתים אחרים.

ברע"פ 1322/20 יוסף נווה נ' מדינת ישראל (25.02.2020), נדון עניינו של מי שהורשע בעבירה של גרים מות בرشلونת, עת שימש מנהל עבודה בחברה ופיקח עליה, הורה לאחד הפועלים בחברה לעמוד על גג מחסן המכוסה ב"לוחות אסבט-צמנט גליים", שגובהו כ-6 מטרים, להסיר את הלוחות ולהורידם לקרקע באמצעות חבל. במהלך העבודה, דרך המנוח על גבי אחד מהלוחות, הלוח נשבר, והמנוח נפל לתוך מבנה המחסן ומצא את מותו. נקבע כי השתת עונש מאסר ממושך לנשיאה בעבודות שירות על מי שהורשע בجرائم מוות ברשלנות, אף בגין רשלנות העבודה בענף הבניה, בגין סותה בענף הבניה, אינה סותה מדיניות העונשה הנהוגת.

אפשר לדבורי של כבוד השופט יי' אלרון:

"**כעולה מסקירת ההחלטה שהובאה בזכור דינו של בית משפט השלום, השתת עונש מאסר ממושך לנשיאה בעבודות שירות על מי שהורשע בجرائم מוות ברשלנות, אף בגין רשלנות העבודה בענף הבניה, אינה סותה מדיניות העונשה הנהוגת.**

יתרה מכך, במקרה דנן לא היה מנوس מלאהית על המבוקש עונש המבטא את חומרת העבירה שבאה הורשע ונסיבות ביצועה, ואף הוקל עימיו במידה ניכרת שלא הושת עליו עונש מאסר בגין סORG ובריח.

לא אחת נזדמן לי לעמוד על חשיבותה הרבה של ההחלטה על הוראות הבטיחות בענף הבניה, שתכליתן למנוע פגעה בחוי אדם. כך למשל, ציוני ברע"פ 2327/19 אדוardo נ' מדינת ישראל, [פורסם ב公报] פסקה

"תאונת אלה הגבות חי אדם אין כורת המציאות או גזרה ממשים, והן ממחישות את הצורך להקפיד הקפדה יתרה על קוצו של י"ד בכללי הבטיחות בענף הבניה אשר נועד לשמור על שלום וביטחוןם של העובדים בענף".

ענישה הולמת ומרתיעה בשל הפרת כללי הבטיחות נחוצה לשם הנברת ההרתעה ויש בה כדי לבטא את החומרה הרבה שיש לראות באין הציות לכללי הבטיחות בענף הבניה".

למרבה הצער, המקרה דנן מצטרף לאירועים דומים ומתרבים, ובهم משלם עובד בענף הבניה בנפשו את מחיר הזולזול בהוראות הבטיחות מצד הממונה עליו ועל ביצוע העבודה. אין להשלים עם תופעה זו ויש להיאבק בה בשונה תוקף, בין היתר, באמצעות השחת ענישה חמורה ומרתיעה במקרים המתאים".

ברע"פ 7467/07 יעקב קונייק נ' מדינת ישראל, לא פורסם (18.10.2007), נדון מקרה מצער של מות עובד לאחר שהתחשמל למותות בעת שהעביר פיגום באתר עבודות התקנת שלט בקרבה לו מתח גבוה. בית משפט השלום גזר עונשו של הנאשם , בין היתר, לשולשה חודשים מאסר שירותו בעבודות שירות. ערעור הנאשם על מצאי הכרעת הדין נדחה וכך גם הבקשה למתן רשות ערעור.

ע"פ 12107-18 אורן אהרון ורשבסקי נ' מדינת ישראל (6.1.19), בו נידון עניינים של מורשעים בجرائم מוות בראשנות ובשתי עבריות של חבלה בראשנות, כתוצאה מקריסת מבנה תאורה ברחבת הטקסים בהר הרצל, בו מצאה את מותה קצינת צה"ל ושני חיילים נוספים נפצעו ונגרמו להם חבלות קשות. הנאשם (ורשבסקי) שימש כמהנדס תוכנן מטעם החברה שהקימה את המבנה, ובנוסף, שימש כמהנדס מטעמו של יועץ הבטיחות של הטקס. רשלנותו הבלתי בכר שלא פעל לתקן את המבנה שקרים ולא פעל כפי שמהנדס סביר היה פועל בנסיבות העניין. בית משפט השלום הטיל עליו צו של"צ, אך בית המשפט המחויז החמיר את עונשו לתשעה חודשים מאסר. בפסק הדין ציין בית המשפט המחויז כי אלמלא מצבו הרפואי הקשה, היה העונש חמור יותר.

ע"פ 64133-06-17 זהר ישעיהו נסים משה נ' מדינת ישראל (28.11.18), בו הורשע הנאשם, שהוא מבצע הבניה באתר בנייה, בעבירה של גרים מותו בראשנות של עובד ניקון שעבד באתר הבניה. הנאשם התרשל בכך שלא דאג שעבודות הבניה תבוצענה בפיקוח מנהל עבודתה; אפשר עבודתה לא בטוחה באזורי הפיר, ללא גידור ולא סימון אזהור הפיר בשלטי אזהרה; לא הדריך את העובדים ולא דאג שהעבודות תבוצענה לפי תקנות הבטיחות. הנאשם נידון לשולשה חודשים מאסר בדרכו של עובדות שירות.

ע"פ (חיפה) 33 שוקרון יוסף נ' מדינת ישראל , לא פורסם (6.11.2008), במקרה זה נהרג המנוח במהלך עבודתו באתר בנייה. על הנאשם הוטלו עונשי מאסר בפועל לתקופות של חדש וחודשים אשר ירצו בעבודות שירות.

במקרה זה הוגש ערעור על עצם הרשעה זהה נדחה.

ע"פ (חיפה) 3382/03 **אליבן דוד כהן נ' מדינת ישראל, לא פורסם (28.4.2004)**, במקרה זה נהרג המנוח בשעה שנפל אל מותו תוך כדי עובdotו באתר בנייה. על המערער הוטל עונש מאסר לתקופה של 4 חודשים אשר ירוצה בעבודות שירות. בית המשפט המחייב הדן בערעור המערער על חומרת העונש דחה הערעור בקובעו כי מדובר בעונש מתון ומתחשב בשיקולים האינדיבידואליים שהעלתה ההגנה.

ת"פ (שלום רח') 35202-10-16 **פרקיליטות מחוז מרכז נ' אורן זרוג (04.06.2019)**, לאחר ניהול הוכחות, בעבירה של גרם מוות ברשלנות, לפי סעיף 304 לחוק העונשין, וב一笔ירה של גרם חבלה ברשלנות, לפי סעיף 341 לחוק העונשין. הנאשם הורשע מכוח אחוריותו כמהנדס קונסטרוקציה שסיפק אישור על בטיחות מכלול מתקני התאורה, לרבות המתקן המרכזי שקרס. בהתאם למדיניות הפסיקה לנסיבות ביצוע העבודות במרקם הנדוון, מתחם העונש הולם נבין מאסר לתקופה של 6 חודשים שיכול ויבוצע בדרך של בדיקות שירות לבין מאסר לתקופה של 14 חודשים, לצד ענישה נלוות.

נסיבות הקשורות ביצוע העבודה

בקביעת המתחם לקחתי בחשבון את **נסיבות הקשורות ביצוע העבודה** לרבות:

ראשית, הנזק העצום שנגרם כתוצאה מהעבודה. אשוף ז"ל, בחור צעיר, קיפח את חייו במהלך עבודתו, כאשר, כפי שציינה זאת לי Анаа אלמנתו, הקפדה על הכללים הייתה מונעת את המותות המיותר. הנזקים פורטו בדבריה העצומים של לי Анаа לעיל.

שנייה, חלקו של הנאשם 2 ועומק מעורבותו כאשר הוא קשור את הבליה ומשמש כאחת וכענבן מוסמן באתר. עוד חשוב לציין כי הנאשם 1, מנהל העבודה באתר, לא נכח במקום, על אף שהוא אמר היה, מכוח תפקידו, לפיקח על העבודה באופן רציף. חשוב לציין כי הנאשם 1 הודה בכתב אישום מותקן בעבודות שונות, ואולם חלקו הרלוונטי של הנאשם 1 יקבע לפי נוסח כתב האישום המתוון שלפניינו, ולא לפי כתב האישום שתוקן בסופו של דבר במסגרת הסדר הטיעון בעניינו של הנאשם 1. עוד לציין כי העגורנאי, שנכלל בכתב האישום כנאים 3, נפטר וכך הופסקו ההליכים נגדו.

מחוד, לא ניתן להתעלם מחלוקתו של הנאשם, שהוא החוליה הקרובה למעשה, בעצם הקשירה של הבליה והAITות לעגורנאי, ומайдך, אין להתעלם עוד מאחריותו של הנאשם 1, לפי חלקו כפי שהופיע בכתב האישום המתוון בעניינו של הנאשם 2, ואין להתעלם שמדובר 2 יותר למעשה היחיד שנutan את הדין בעוון גרים מותו ברשלנות של המנוח.

הנסיבות הריאייתיים שהובילו לתיקון כתב האישום בעניינו של הנאשם 1 אינם מעוניינו, שכן כתב האישום המתוון בעניינו של הנאשם 2 הוא המצד העובדתי לגזר הדין ואין בלוטו. העבודה שבשלב מאוחר הגיעה לתביעה להסדר טיעון עם

הנאשם 1 במסגרתו תוקן כתב האישום וחלקו "ירד" מעבירה של גרים מות ברשנות למעשה פיזיות ורשנות, קרי לא "יחס אחריות לוצאה הקטלנית, איננה משנה. חלקו של הנאשם 2 ביחס לחלקו של הנאשם 1 יקבע לפי כתב האישום המתוון בעניינו של הנאשם 2.

הדברים חשובים בעיני משום שלتفاصית בנסיבות של הנאשם, במקרים מסוימתו נסיבה לחומרה שמצויקת החומרה בענישה ולהיפך. העובדה שהעובד הזרע יותר יותר נותן את הדין לבחודש על האחריות לוצאה הקטלנית, איננה צריכה להביא להחמרה עמו. האחריות גדולה עם בכירות ההפקד. בעודו שהנאשם 2 ביצע את תפקידו שלא כהלכה, יש שיאמרו שהנאשם 1, לפי כתב האישום המתוון הנוכחי, התרשל אף יותר, משלא נכון בכך כלל באותו מקום, בגיןו לחובתו לעשות כן.

כאשר הפער בין הצדדים, הציגם למשך תקופת המאסר בעבודות שירות, יש לשיקול זה של התחלקות באחריות, משקל ממשי.

לאור כלל האמור לעיל סבורני כי מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם 2 נע בין מספר חדש מאסר שכול השירות בעבודות שירות ועד ל- 18 חדש מאסר בפועל, וזאת לצד רכיבי ענישה נלוויים.

(ראו והשוו מקרה דומה: עפ"ג (מחוזי ת"א) 51901-10-17 מדינת ישראל נגד בלאל עמר ואח' לעניין ההשוואה בין אחוריותו של מנהל העבודה לבני העובד הזרע לאור פסיקת בית המשפט המחוזי בהליך קודם בעניינו של מנהל העבודה. ועוד: עפ"ג 41358-10-18 ابو סמחאן ואח' נגד מדינת ישראל).

במקרה דן לא מצאת נסיבות מיוחדות מצדיקות סטייה מתחם העונש ההולם, לחומרה או ללקוחה.

קביעת העונש בתוך מתחם העונש ההולם:

בגישה העונש המתאים לנאים יש להתחשב **בנסיבות שאין קשרות בבחירה העבירה**. מדובר באירוע מצער מאוד עבור כל המעורבים, שמהלכו קיפח המנוח, חברו של הנאשם 2, את חייו במקום עבודתו. הנאשם 2 שיתף בתוצאות האשמה, ובטראותה האישית שמלואה אותו מאז האירוע. מדובר בנאים נעדר עבר פלילי. התסקיר שהוגש בעניין הנאשם איננו חיובי. על אף שירות המבחן התרשם מאדם שתפקידו הכללי חיובי ונורמטיבי, עליו קשיים בכל הנוגע ליחסו של הנאשם לעבירה. הנאשם בדבריו לפני פני הסביר את עמדתו ותיקן את הרושם העולה מתסקיר שירות המבחן. דבריו מקובלים עליי.

הנאשם הודה במיחס לו וקיבל אחריות על התנהלותו.

הפגיעה של העונש בנאשם

ברור לי שעצם הרשותו של הנאשם בדין עלולה לפגוע בו ובעתידו התעסוקתי. כפי שההגנה טענה, הנאשם קיבל תעודת מנהל עבודה והרשעתו בעבירה שקשורה בביטחון העבודה עלולה לפגוע בו ובעתידו (סעיף 4(א)(2) לנוכח אישור או התנגדות למינוי מנהל עבודה בבנייה). כמו כן, הטלת עונש מאסר ولو בעבודות שירות, עלול לפגוע בו ובמשפחה. כאמור לעיל, ההגנה לא בקשה לבטל את הרשותה ואולם היא רואה בפגיעה של הרשות והעונש הצפוי לעתידו המוצע כשיוך למיתון העונש.

כאן המקום לציין את גילו של הנאשם (48), היותו נשוי ואב לשני ילדים בני 9 ו- 14, ואשר מרבית שנותיו עבד בתחום הבנייה, ומכאן עצמת הפגיעה הצפiosa.

אשר על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר למשך 6 חודשים, אשר ירצוח בדרך של **עבודות שירות**, בהתאם לחווות דעת **המומונה** מיום 12.4.22 עבודות השירות תבוצענה במשטרת מחוז צפון ותחלנה ביום 19.6.22 הנאשם יתיצב במועד זה עד השעה 00:00 בפני הממונה.

ב. 5 חודשים **מאסר על תנאי** למשך שנתיים, שלא יעבור עבירה בה הורשע.

ג. **פיizio** על סך 20,000 ש"ח למשפחה המנוח אשר יפקיד בכספי בית המשפט עד ליום 1.9.22. המאשימה תמציא למציאות בית המשפט את פרטיו חשבון לצורך העברת הפיזוי למשפחה המנוח בתוך 30 ימים מיהום.

ניתן יהיה לשלם את הקנס/ פיזוי/ הוצאות כעbor שלושה ימים מיום מתן ההחלטה/ גזר הדין לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגביה באחת מהדרכים הבאות:

- **בכרטיס אשראי** - באתר המופיע של רשות האכיפה והגביה, www.eca.gov.il
- **מוקד שירות טלפוני בשירות עצמי (מרכז גביה)** - **טלפון 235590*** או **טלפון 073-2055000**
- **בזמן כל סניף של בנק הדואר** - בהציג תעודה זהה בלבד (אין צורך בשובי תשלום).

המציאות וההגנה ישלו העתק מפסק הדין לשירות המבחן/**لمמונה על עבודות השירות**.

הכספים שהופקדו עבור הנאשם בתיק מ"י/מ"ת יועברו לצורך תשלום הקנס /או הפיזוי שנפקקו בגין דין זה, וככל שתיזוות יתרה היא תושב לידי המפקיד, **בכפוף לכל עיקול או מגבלה אחרת על פי דין**.

זכות ערעור לבית משפט המחוזי בתוך 45 ימים מיהום.

ניתן היום, י"ד חשוון תשפ"ג, 08 נובמבר 2022, בהעדר הצדדים.